Future of our healthcare system is in danger. Continuing to do everything we do now, is no longer possible

Healthcare must change radically, says Marian Kaljouw on her retirement as chairman of the board of the Dutch Healthcare Authority (Nza).

To maintain accessibility, strong choices have to be made.

SUSTAINABLE HEALTHCARE

Diederik Gommers, intensivist

.

1

'LESSONS LEARNED' COVID-19

Erasmus MC 2 almo

Lessons learned from Covid:

- 1. Importance of knowledge sharing -> webinars, open source publications, podcasts
- 2. Importance of data and data exchange
- 3. Shortage of nurses
- 4. COLLABORATION is essential
- 5. Lack of central coordination of ICU-beds
- 6. VWS <-> LCPS <-> Hospital directors: different interests
- 7. Strategy is difficult to change during a crisis: "save as many lives as possible"
- 8. Putting OMT advice aside is almost impossible for non-medical professionals
- 9. Finance: covid vs non-covid care -> it was easier for larger hospitals
- 10. Mechanism Longcovid is unknown yet -> staff absence due to illness

2 SHORTAGE OF HEALTHCARE WORKERS

Erasmus MC zafing

SHORTAGE OF HEALTH CARE WORKERS

Erasmus MC Cafung

 $\overline{\mathbf{v}}$

NOS Nieuws • Woensdag, 10:14 • Aangepast woensdag, 12:13

Nieuw zorgakkoord: aandeel werkenden in zorg moet niet verder stijgen

- Currently, 1 in 6 work in healthcare and that will be 1 in 4 in 2040
- This is because the population is aging, there are becoming more chronically ill people and more expensive treatments will be available
 this growth should be stopped !!!!!
- Healthcare costs are currently 13 percent of GDP. Without further measures, that will rise to about 20%.
- The starting point is that the costs should not further increase, but the quality and accessibility will be maintained.

Erasmus MC 2 almo

3 WHAT CAN WE DO?

Erasmus MC zafing

HEALTHY LIFESTYLE

Improving the job satisfaction of healthcare profes-sionals is top priority

A lot of stress and work pressure is experienced by ICU nurses and doctors, which has reduced job satisfaction during the covid. Healthcare professionals are happy to contribute ideas for retaining and attracting staff:

- interpretation of their 'own' work
- autonomy
- flexible working
- self-scheduling of work
- education/training
- career perspective

Columns & Opinie Uirzelicht Wetenschap Mensen Beter Leven

Waarom de ic's niet meer kunnen: reconstructie van een vastgelopen arbeidsmarkt

Nederland stevent weer af op een zorginfarct, mede door het grote personeelstekort. Waarom is het in de afgelopen anderhalf jaar niet gelukt om de ic-capaciteit te vergroten? En waar komt het tekort vandaan?

Michiel van der Geest 12 november 2021, 16:59

Diverse ziekenhuizen in Nederland kunnen minder ic-bedden onderhouden doordat ze worstelen met een tekort aan verpleegkundigen, meldt <u>de Volkskrant</u> woensdag na een rondgang bij veertien ziekenhuisinstellingen. In het afgelopen jaar zou de uitstroom van verpleegkundigen groter zijn geweest dan de instroom.

NIEUWS · ECONOMIE · DI 26 OKTOBER, 04:08

Weer geen planbare zorg universitaire ziekenhuizen door staking

Het Parool

Tweede 'staking' zorgpersoneel: 'Ik heb collega's zien neervallen'

Dinsdag voerde het zorgpersoneel opnieuw actie door één dag al het planbare werk naast zich neer te leggen. Net als bij <u>de staking van een maand geleden</u> draait het om hogere lonen en het verlichten van de werkdruk. 'Soms zit je voor 6 euro netto per uur een nacht lang bij de telefoon.'

Thomas Dillema 26 oktober 2021, 18:00

Reduction of administration burden

elding		reanim	atie		niet reani	meren		overl	eden patier	nten		gevoel					
0	1		0	1	0		1		0	1		0		1	2	9	
id 🔻 🗄	id 🔺	patient_nummer 🔺	datum 🔺					text						CATEGORIE	SPECIALISM	Frequency	:
51534 51184	14440	1381870	17Sep2019	Bij middag control overvulling. X-thora	es sat van 83% n ax gemaakt. Zuu	net 5L O2 n Irstof maske	net zuurstofbrillet ertje gegeven met	je. Mews tusse 5L O2> sat 9	n de 5 en 6. lo 95%.	m art SIT tea	mgevraagd. Z	Zijn langs geweest. De	enken aan	VPKR	HEM		1
46397	17756	1389395	03Aug2020	Dhr heeft veel last aangesloten om 13	van zijn keel, de 3.30u Dhr mag zo	arts heeft h onodig 6x c	et pijnteam ic gev daag gorgelen me	vraagdon is ree t lidocaine gel	eds langs gewe	eest Dhr kreeg	een venflon	met een morfine pcap	pomp	VPKR	HEM		1
44307 44300 44299	18184	1389395	17Aug2020	Dhr. maakt een ver gehandhaafd indie icterus en ooglid o hoogte. Voor nu 25 ingevuld in vochtb	zwakte indruk. L n verslechtering ok. Dhr. heeft on 60 cc NaCl 0,9% alans. Overige zi	igt veel te s wordt ic ov n 10:45 uur aanhangen it nog in de	slapen. Reageert v verplaatsing overv lasix gekregen he i indien weinig eff CAD zak.	vel bij aanspre vogen. Over he eeft hier 100 co ect nogmaals 2	ken. Sit-team i et licheem vers : tot 14:30 uur 250 cc NaCl 0,	s vanmorgen schillende bla op geplast. K 9% geven. Up	angs gewees uwe plekken (rappe UP dus ziet cognac k	tt. Beleid op afdeling ((beide bovenarmen) l s vanaf 10:45 uur. Arts kleurig. Tot half 10:30	wordt Lichaam ziet s op de) uur	VPKR	НЕМ		1
44173 43832 40113 38364 29964 29959 29733	23904	1425367	13Jun2020	1. Algemeen: Begin liet belletjes naast oxygenatie/hoge in Gassen acceptabel pomp op 600mg/c OK gaat. WEL kruis Sv op jejunum. Glu functioneren: Nu c	n van de dienst) interponaat zien nspanning. Maag , met hoge Fio2. lag. Tensie stabie sbloed afgenome cose 9. Geen de omfortabel gese	X-thorax gen . Voor vann gsonde p/o . Beetje taai el met Nor. I en GEEN bl .f. Maagson deerd met	maakt -> Geen aa acht niet opnieuw chirurg 10 cm ter i sputum. Sputum Diurese matig. Ka oed besteld. Thor de actief geaspire Remi en Propo. Pu	nwijzingen voor voor OK gega uggetrokken. 2 kweek weg. C; lium gesupple axdrain produc erd, geen prod upillen 2+/2+. (or pneu. Overl aan. Mogelijk o 2. Vitale functie AF, steeds hog erd. Lactaat < ceert minimaa ductie. 4. Mobi 6. Psychosocia	eg chirurgie: (overdag. Om) es, respiratie & gere freq. Kre 2. BK afgenor I. Zakje langs iliteit & ADL: - al: Echtgenoo	CT-thorax voor 3.30 besloten circulatie: A; eg 2x 150mg a nen. Startte m nsteek wel. 3. 5. Cognitie & t gebeld door	r uitsluiten longembo tot intubatie ivm slec vrij middels tube, ma Amiodaron zonder re net AB. Onduidelijk of . Voeding, vocht & uit waarnening, neurol arts na intubatie	olieen -> CT chte aat 7 B; PC. esultaat. Nu f mw voor tscheiding: ogische	VPKR	СНІ		1
29620 29356 28980 28779 28452 28425 28425 28423 28419	23953	1425367	19Jun2020	1. Algemeet: Ivm S aangekeken + doo zichtbaar op echo. flow/ 60% FiO2. M stabiel. Kreeg weee Albumine (2x), fosf hoesten heeft mw i vocht & uitscheidin waarneming, neure plekje ligt. Dochter	SIT oproep row b Finer Ab. En star Hoest +. B: Had eer flow trekt mi r een arterielijn. I aat en magnesius tensiedaling. Is g ig: SV via jejunur ologische functio r komt vanmidda	vekeken op rt heparine i een NRM. N w niet + ivm Had een AF um gesuppl gestart met mfistel. Mag oneren: EM ag op bezoe	de afdeling en via ivm longembolie. Met 5 I O2 via neu 6 de naden Stree 7. Op de IC de dig eerd. Bij echo cor nor. Is gestart met 9 helder vloeibaar V max. Maakt zich ek. Echtgenoot va	a CT meegenor 2. Vitale functi Isbril ging het e fsat 90-92% iv oxine gegeven is intravasale o theparine ivm per os. Glucos ongerust. 6. Ps navond.	men naar de IC ies, respiratie & eerst goed, ma m COPD. Op o . Lijkt weer ge ondervullling tr longembolie e e stabiel. Had sychosociaal: E	C. Op CT is naa & circulatie: As aar later toch s de CT is een k converteerd i e zien ondank en persisteren vanmorgen o Echtgenoot he	dlekkage var vrij. Wel wat a aturatie van 8 ngembolie ge n een rustiger s pleuravocht d AF. Om 18 u rtlasting. 4. M eft gebeld. W	n de proximale naad. atelectase en pleurav 87%. Gestart met opti ezien. C: Metabole all ritme. Nu freq rond d 1. SvO2 53. Lasix is ge Jur APTT controle. 3. \ Mobiliteit & ADL: 5. Cc /eet dat mw weer op l	Dit wordt vocht iflow: 40 l kalose. HD de 100. estopt. Bij Voeding, ognitie & haar "oude"	VPKR	СНІ		1
25522 23953	25522	1480325	07Jul2018	Sliep met tussenpo Gebeld met IC; rel zou terug benen in	zen. Infusies + T oben dit ook nie dien deze nog e	PV v.v. Nucl t meer op v en voorraad	htere gluc = 6.8m oorraad (ligt nog d hadden; niet me	mol Medisch st 1 zakje; maar o eer teruggebelo	tudent zou gai dit is op naam d. Moet dus de	nciclovir op ga voor eigen pa e ganciclovir r	an halen bij l tiënt). Zou co og krijgen !	C -> lukte haar echter ntact opnemen met a	r niet. andere IC,	VPKR	HEM		1
23904 18184 17756 14440	28419	1508740	21Aug2020	1 Algemeen: Mw. H Bokshandschoen li Vitale functies, resp kan sputum zelfsta i.s. Botlap links uit	had een rustige r nks ivm plukkeri piratie & circulati ndig ophoesten Liezen en buikpl	nacht, lag bi ig naar med ie: A: Adem C: UP +CAI looi rood > o	ij controles te slap lisch noodzakelijk weg vrijdmv gecu D vit co: gb 3 Voe engels pluksel Stu 5 225 co. + H20 10	en. Flexiseal le materiaal. Toe iffte tracheacar ding, vocht & u it rood > barrio	ekt enorm, van gepast en gec nule mt 6, eige itscheiding. E ère crème Blar	daag ic vrage controleerd vo in tanden Mor Tracheacanu ren beide hiel bilioatio Kroos	gens protoco dzorg B: wiss e i.s. CAD i.s. en > vrij legge	v te plaatsen. VBI: ol. Nazorg: Wacht op I selend versnelde ader Flexiseal i.s. Venflon 2 en Hoofdwond > ontv	leijpark. 2 mhaling BT 2x i.s. NMS veld plekje	VPKR	ICA		1

Text analytics

COMMAND CENTER

Erasmus MC zafing

Fit through the night

A Health Council report ("Werken in de Zorg" 2018) showed that people, who work night shifts, have a higher risk of cardiovascular disease, diabetes and sleep disorders.

Intensivist Astrid Salet of JBZ has introduced a program in order to counteract the potentially harmful effects of the night shift by introducing healthy food, orange and blue glasses and power naps.

Implementation of technical innovations in health care

Personeelstekort in zorg met al bestaande technologie oplossen

🕘 16 mei 2022

- Healthcare technology can help prevent healthcare and relieve healthcare workers.
- In her report, Gupta concludes that deploying existing technology is potentially equivalent to the work of 135,000 healthcare workers.
- It concerns technological applications from all categories: medical equipment and aids, mobile communication and telehealth, internet-of-things, artificial intelligence and registration of information.

Wearables:

	Company website	Sensor(s)	PR/HR	ECG	Ventilatory frequency	SpO ₂	BP	Т
50	Intelesens.com	Chest patch (x2)	+	+	+			Skin
	Irhythmtech.com	Chest patch	+	+				
	lsansys.com	Chest patch	+	+	+			
3	Medicompinc.com	Chest patch	+	+				
	Medtronic.com	Chest patch	+	+				
>0	Pmd-solutions.com	Chest patch			+			
	Preventicesolutions.com	Chest patch	+	+	+			
0	Raiing.com	Axillary patch						Axilla
	Sensium.co.uk	Chest patch, axillary thermistor	+		+			Axilla
()	Smartcardia.com	Chest patch	+	+		+	PWTT	Skin
	Vitalconnect.com	Chest patch	+	+	+			Skin

- Continuous monitoring will also generate huge amounts of alarms and data. \geq
- > Wearables seem likely to be less reliable than conventional monitoring

Erasmus MC zafino Intensive Care Med (2019) 45:671–673 https://doi.org/10.1007/s00134-018-5384-5

WHAT'S NEW IN INTENSIVE CARE

The rise of ward monitoring: opportunities and challenges for critical care specialists

Frederic Michard^{1*}, Rinaldo Bellomo^{2,3} and Andreas Taenzer⁴

hospital@home

ICU-patient: 130.000 data points per day

HDP: HEALTH DATA PLATFORM

Automation of simple work processes

British Journal of Anaesthesia, 123 (4): 430-438 (2019)

Advance Access Publication Date: 27 June 2019

Feasibility of closed-loop titration of norepinephrine infusion in patients undergoing moderate- and high-risk surgery

Alexandre Joosten^{1,2,*}, Brenton Alexander³, Jacques Duranteau², Fabio Silvio Taccone⁴, Jacques Creteur⁴, Jean-Louis Vincent⁴, Maxime Cannesson⁵ and Joseph Rinehart⁶

Erasmus MC zafing

Datadriven working

Pacmed & VUmc: prediction model safe discharge from ICU

Er is onder andere met onderstaande variabelen gebruik gemaakt van de grote hoeveelheid informatie op de IC

~~~

Patient and admission characteristics

- Age, gender
- Length, weight, BMI
- Department of origin
- Plannend/unplanned admission
- Length of stay
- Number of prior admissions

Device data

- Vital parameters
  - Blood pressure
  - Heart rate
  - Respiratory rate
  - Temperature
- Settings: amount of support given

Lab values

- Blood counts
- **Renal function**
- Liver tests
- Cardiac enzymes
- Blood gases

Clinical observations

- Heart rhythm
  - Supplemental oxygen
- **Respiratory problems**
- Urine output
- Consciousness
- Confusion

Medication data

- Pumps / injections / via tube
  - Vasopressors
  - Inotropes
  - Sedation

Q

APPLICATION OF AI IN ICU ?

Research

JAMA | Preliminary Communication | CARING FOR THE CRITICALLY ILL PATIENT

Effect of a Machine Learning–Derived Early Warning System for Intraoperative Hypotension vs Standard Care on Depth and Duration of Intraoperative Hypotension During Elective Noncardiac Surgery The HYPE Randomized Clinical Trial

Marije Wijnberge, MD; Bart F. Geerts, MD, PhD, MSc, MBA; Liselotte Hol, MD; Nikki Lemmers, MD; Marijn P. Mulder, BSc; Patrick Berge, MD; Jimmy Schenk, MSc; Lotte E. Terwindt, MD; Markus W. Hollmann, MD, PhD; Alexander P. Vlaar, MD, PhD, MBA; Denise P. Veelo, MD, PhD

> Erasmus MC 2 almo

APPROPRIATE CARE ON THE ICU

NVIC Werkgroep Passende Zorg op de IC

Bernard Fikkers

Stelling: Alleen volledige ICbehandeling bij een realistisch uitzicht op > 6 maanden overleving met voldoende kwaliteit van leven?

Passende zorg op de IC

Discussiestuk werkgroep 2: Professionalsdomein Versie 1 november 2022

Inhoudsopgave

Afbakening	1
Autonomie van de patiënt	2
Niet-realistische verwachtingen	3
Uitgangspunt over beperking van behandeling	4
Intensiteit en belasting van een opname op IC	4
Criteria voor behandelbeperking	5
Kunnen we voorspellen wat resultaat van behandeling is?	6
Wat is voldoende-goede kwaliteit van leven?	8
Kenmerken die te maken hebben met te verwachten kwaliteit van leven	8
Hiaten in de kennis t.a.v. behandelbeperkingen	9
Samenwerken en beslissen	9
Zorgvuldige besluitvorming	10
Conclusie	11
Referenties	12

CONVERGENCE: TU-DELFT, EUR & ERASMUS MC

Responsible and Ethical AI for Healthcare Lab

Psychiater Dirk De Wachter. Beeld Roek Lips

Roek Lips 19 november 2022 Dirk de Wachter

// k had het al van mijn leermeesters meegekregen. Maar nu ik de afgelopen jaren zelf met een ernstige ziekte ben geconfronteerd en de dood in mijn nek voelde blazen, kan ik het ook uit eigen ervaring vertellen. Er zijn voor een ander, dat is cruciaal in mijn vakgebied. <u>Die menselijke nabijheid, die</u> aanraking, heeft mij zelfs letterlijk in leven gehouden.

"Hoe kan ik voor de ander van betekenis zijn en er niet voor weglopen als het moeilijk wordt? Dat is waar het uiteindelijk om gaat. Ondanks alle nieuwe technieken, therapieën en medicamenten die ontwikkeld worden: het fundament van de menselijke nabijheid, de zorgzame, oprechte, authentieke nabijheid.

SUSTAINABILITY

The health sector, whose mission is protecting and promoting health, makes a major contribution to the climate crisis — the greatest health threat of the 21st century — and therefore has an important role to play in resolving it.

"Health care's climate footprint is equivalent to 4.4% of global net emissions"

Healthcare Netherlands:

- 7% CO₂ footprint (RIVM)
- 4% of the waste
- 13% raw material consumption
- 7% water use

Health care footprint as % of national footprint

In the Netherlands this footprint is 5.9 % of the national footprint.

This is much higher than the global average of 4,4%.

The CO_2 footprint of the healthcare sector is made up of the CO_2 emissions associated with the energy use of and in the buildings (gas and electricity), the purchase of materials and services, and travel movements of patients, visitors and employees

Zorgsoort	Energie gebouwen [Mton CO2, 2016]	Inkoop [Mton CO2, 2016]	Reisbewegingen [Mton CO2, 2016]	Totaal [Mton CO2, 2016]
MSZ (incl. farmacie)	12	2.0	0.9	4 (
Ouderenzorg	1,3	0,3	0,6	2,2
Gehandicaptenzorg	0,7	0,3	0,3	1,3
GGZ	0,4	0,2	0,2	0,8
Apotheken	0,3	1,5	0,1	2,0
Huisartsenzorg	0,2	0,1	0,1	0,4
Wijkverpleging	0,0	0,1	0,3	0,4
Hulpmiddelen	0,0	0,0	0,0	0,1
Overig	0,2	0,1	0,1	0,4
Totaal	4,3	4,6	2,5	11,5

Figuur 2: Impact van zorgsoorten op de belangrijkste drijvers van de CO₂-voetafdruk van de zorg. Cijfers op basis van 2016, deze kunnen inmiddels zijn veranderd. Vanwege afronding sluiten getallen mogelijk niet exact aan. Bron: Een stuur voor de transitie naar duurzame zorg, Gupta Strategists, CBS, NHS, analyse Gupta

84.893 ton CO₂ per year

De CO₂-foot print of Erasmus MC

Compare: 3.4 million trees in compensation

To offset 1 ton of CO_2 , an average of 40 trees are needed (depending on the type and size)

Potential

- 50 % Electricity
- 15 % processing of waste and production materials
- 11 % Natual gas and fuels
- 7 % purchasing hot and cold
- 6 % Traval patients
- 7 % employees commuting

Erasmus MC

zafino

Groene OK

Prof. Jeroen Meijerink, afdelingshoofd Operatiekamers en MITeC technology Center

- The OR generates 50% 60% of hospital income
- The OR uses 35% 40% of all hospital supplies
- The OR generates 20-30% of all hospital waste
- Energy intensive and generates huge amounts of specific hospital waste

Radboudumc

- Medical Devise User Fee and Modernization Act 2002
- 60% medical devices FDA single-use device

Artist: Maria Koijck

Laparoscopic operation

Energy

- Turning off air treatment during night
- Light sensors where possible

Nieuw: Richtlijn Luchtbehandeling in operatiekamers en behandelkamers

13 APRIL 2022

Bacteriën zijn de voornaamste veroorzakers van postoperatieve wondinfecties en zitten op deeltjes zoals huidschilfers, haren en stof. Luchtbehandeling in de operatiekamers, opdekruimtes en behandelkamers heeft als doel het aantal deeltjes en micro-organismen in de lucht te verminderen. De richtlijn geeft aanbevelingen voor effectieve luchtbehandeling en vervangt de richtlijn van de Werkgroep Infectie Preventie uit 2014.

GREEN ICU

Did you know that the healthcare sector is just as polluting as aviation? Healthcare even accounts for at least 7% of CO_2 emissions in the Netherlands. The intensive care unit also contributes to this. Time to do something about it!

De Groene IC is a partnership of intensive care units in the Netherlands, organized by the NVIC. We are working towards the goals of the Green Deal Sustainable Care and are committed to more sustainability in the healthcare sector.

Are you already following us?

#duurzamezorg #verduurzamen

Number of individual units used per patient per day, covering single-use medical devices and medicines.

Material flow analysis (MFA) conducted for the Erasmus-ICU in 2019

SUSTAINABILITY

d.gommers@erasmusmc.nl

